

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **ОБЛІК І АУДИТ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ
(ЗАМОВНИКАМИ) НА ПІДПРИЄМСТВАХ**
(на матеріалах ТОВ «ГКС УА»)

**ACCOUNTING AND AUDIT OF SETTLEMENTS
WITH BUYERS (CUSTOMERS) AT ENTERPRISES**
(on the materials of LLC «GCS UA»)

Виконала: здобувач першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти групи 4зОАп
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми
«Облік і оподаткування»

Бутрій Д. І.
(прізвище та ініціали)
Керівник: Шрам Т.В.
(прізвище та ініціали)

Хмельницький – 2024 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри, д.е.н., професор

Лариса СІДЕЛЬНИКОВА

«18» 01 2024 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

Бутрій Дарії Ігорівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Облік і аудит розрахунків з покупцями (замовниками)
на підприємствах (на матеріалах ТОВ «ГКС УА»)

керівник роботи Шрам Тетяна Валеріївна, к.е.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвержені наказом закладу вищої освіти від «17» січня 2024 року № 60-с

2. Строк подання роботи здобувачем 19 червня 2024 року

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, підручники,
навчальні посібники, періодичні видання, звітність ТОВ «ГКС УА»

4. Зміст кваліфікаційної роботи бакалавра (перелік питань, які потрібно розробити) Теоретичні основи побудови обліку, аналізу та аудиту розрахунків з покупцями (замовниками) на підприємствах. Бухгалтерський облік розрахунків з покупцями (замовниками) на підприємствах. Аудит і аналіз розрахунків з покупцями (замовниками) на ТОВ «ГКС УА».

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) Робота містить 8 рисунків та 20 таблиць

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Консультант з написання I-III розділів	Тетяна ШРАМ, доцент	18.01.2024	22.05.2024
Консультант з використання ПЕОМ	Тетяна ШРАМ, доцент	18.01.2024	16.05.2024
Консультант з нормоконтролю	Олена НОВОСЬОЛОВА, доцент	18.01.2024	06.06.2024

7. Дата видачі завдання 18.01.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	18.01.24-30.01.24	виконано
2.	Складання і затвердження плану роботи	31.01.24-09.02.24	виконано
3.	Написання 1 розділу	12.02.24-12.03.24	виконано
4.	Написання 2 розділу	13.03.24-12.04.24	виконано
5.	Написання 3 розділу	15.04.24-15.05.24	виконано
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	16.05.24-22.05.24	виконано
7.	Оформлення роботи	23.05.24-06.06.24	виконано
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	07.06.24	виконано
9.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	14.06.24	виконано
10.	Захист роботи в ЕК	19.06.24	

Здобувач _____
(підпис)

Дарія БУТРИЙ
(ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____
(підпис)

Тетяна ШРАМ
(ім'я та прізвище)

РЕФЕРАТ

В кваліфікаційній роботі бакалавра досліджено та узагальнено теоретичні основи обліку, аналізу та аудиту розрахунків з покупцями (замовниками) на підприємствах. Розкрито питання методики бухгалтерського обліку розрахунків з покупцями (замовниками) на підприємствах, його особливості в умовах використання інформаційних систем і технологій. Розглянуті питання організації та методики аудиту розрахунків з покупцями (замовниками), проведено аналіз динаміки та структури розрахунків з покупцями (замовниками), дана загальна оцінка якості управління дебіторською заборгованістю підприємства.

Розроблено аналітичну модель і проведено рішення задачі на ЕОМ.

Основний текст кваліфікаційної роботи бакалавра викладено на 71 сторінці, містить 20 таблиць, 8 рисунків. Список використаних джерел налічує 64 найменування і розміщений на 8 сторінках. 2 додатки розміщені на 4 сторінках. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи бакалавра становить 83 сторінок.

Ключові слова: облік, аудит, аналіз, розрахунки, покупці, замовники, дебітори, заборгованість, підприємство.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ (ЗАМОВНИКАМИ) НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	6
1.1. Розрахунки з покупцями та замовниками як економічна категорія.....	6
1.2. 1.2. Обліково-аналітичне забезпечення розрахунків з покупцями (замовниками) на підприємствах.....	14
РОЗДІЛ 2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ (ЗАМОВНИКАМИ) НА ПІДПРИЄМСТВАХ..	21
2.1. Документальне оформлення розрахунків з покупцями й замовниками на підприємствах	21
2.2. Облік розрахунків з покупцями (замовниками) та відображення їх у звітності	29
2.3. Облік розрахунків з покупцями (замовниками) в умовах використання автоматизованих систем	37
РОЗДІЛ 3. АУДИТ І АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ (ЗАМОВНИКАМИ) НА ТОВ «ГКС УА».....	45
3.1. Аудит розрахунків з покупцями (замовниками) на підприємствах.....	45
3.2. Аналіз розрахунків з покупцями (замовниками) на ТОВ «ГКС УА».....	52
ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	68
ДОДАТКИ.....	76

ВСТУП

Актуальність теми. Під час воєнного стану українські компанії стикаються з численними проблемами, такими як припинення господарської діяльності, руйнування активів, необхідність перенесення виробництва та персоналу, порушення логістичних ланцюгів, зміна стратегій бізнесу, складнощі з виконанням зобов'язань та проведенням фінансових операцій тощо.

Багато компаній прагнуть продавати свою продукцію з передоплатою або негайною оплатою, але через складні умови сьогодення їм доводиться погоджуватися на відстрочку платежу для покупців, що призводить до накопичення дебіторської заборгованості.

Наразі практично кожна компанія має значні суми дебіторської заборгованості, що ускладнює виведення коштів з обороту, знижує ліквідність, збільшує ризики неповернення боргів, призводить до збитків через неплатоспроможних клієнтів, збитків від довгострокових боргів та втрат внаслідок інфляції. Все це негативно впливає на фінансове становище підприємств.

У сучасних умовах кризи важливо вирішувати проблеми, пов'язані з обліком дебіторської заборгованості покупців і замовників. Не стабільне фінансове становище багатьох підприємств через воєнний стан призводить до затримок або навіть відсутності платежів. В таких умовах дебіторська заборгованість, яка погашена не вчасно або не в повному обсязі, може бути визнана сумнівною або навіть безнадійною.

Теоретичне і практичне значення теми. Тема дослідження має важливе як теоретичне, так і практичне значення, оскільки непогашення дебіторської заборгованості для діяльності підприємств під час воєнного стану може стати причиною суттєвого погіршення їх фінансової стійкості.

Мета і задачі роботи. Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є

обґрунтування теоретичних положень та розробка методологічних рекомендацій і пропозицій щодо удосконалення обліку, аудиту та аналізу розрахунків з постачальниками (замовниками) на підприємствах.

Реалізація мети дослідження зумовила об'єктивну необхідність виявлення і розв'язання таких завдань:

– вивчити основи побудови обліку, аудиту та аналізу розрахунків з постачальниками (замовниками) на підприємствах;

– розглянути порядок документального оформлення та методику бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками (замовниками) на підприємствах;

– вивчити особливості обліку розрахунків з постачальниками (замовниками) в умовах функціонування інформаційних систем;

– дослідити методику аудиторської перевірки розрахунків з постачальниками (замовниками) на підприємствах;

– здійснити загальну оцінку розрахунків з постачальниками (замовниками) на підприємствах;

– розробити рекомендації з вдосконалення обліку, аудиту та аналізу розрахунків з постачальниками (замовниками) на підприємствах.

Методи дослідження. У процесі дослідження були використані такі методи: методи теоретичного узагальнення і порівняння – для розкриття методологічних основ обліку, аудиту та аналізу розрахунків з постачальниками (замовниками); методи статистичного аналізу – для вивчення, групування і наочного зображення емпіричних даних при аналізі розрахунків з постачальниками (замовниками); методи загальнонаукової абстракції, індукції та дедукції, аналізу і синтезу – при розробці пропозицій щодо удосконалення обліку, аудиту та аналізу розрахунків з постачальниками (замовниками).

Структура роботи. Виходячи з мети і задач дослідження, структура роботи включає три розділи.

Перший розділ присвячено теоретичним основам обліку, аналізу та

аудиту розрахунків з постачальниками (замовниками) на підприємствах. Проведено дослідження економічної сутності розрахунків з постачальниками (замовниками), класифікації дебіторської заборгованості, порядку створення резерву сумнівних боргів підприємства.

У другому розділі розкрито методику бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками (замовниками) на підприємствах, а саме: документальне оформлення, порядок відображення розрахунків з постачальниками (замовниками) в системі синтетичних та аналітичних рахунків, у формах фінансової звітності підприємства, особливості організації обліку розрахунків з постачальниками (замовниками) в умовах використання інформаційних систем.

У третьому розділі розглянуті питання організації та методики аудиту розрахунків з постачальниками (замовниками), проведено аналіз їх динаміки та структури, дана загальна оцінка якості управління дебіторською заборгованістю ТОВ «ГКС УА».

Характеристика суб'єкту дослідження. Товариство з обмеженою відповідальністю (далі - ТОВ) «ГКС УА» зареєстровано 27.08.1996. Основними видами діяльності є: надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна; вантажний автомобільний транспорт; консультування з питань комерційної діяльності й керування та інші.

Огляд джерел, що використані в роботі. В роботі використані законодавчі та нормативні документи України, наукові розробки та навчальні посібники, періодична література, Інтернет-ресурси, а також облікові та звітні матеріали суб'єкту дослідження.

Питання обліку, контролю та аналізу розрахунків з постачальниками (замовниками) на підприємствах не полишають своєї актуальності та привертають увагу як науковців, так і практиків. В процесі дослідження особлива увага приділялася науковим дослідженням таких авторів: Гевчук А. В., Макаренко А. П., Савченко А. М., Кібиш О. О., Онищенко В., Сливка Я. В. та ін.